

NJFF
Rogaland

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Stavanger, 07.10.2022

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife/Norsk ornitologisk forening Rogaland, Haugesund turistforening, NJFF Rogaland, Norges Speiderforbund Vesterlen krets og Naturvernforbundet i Rogaland

Klage på vedtak

Demonstrasjonsanlegg for flytende energiproduksjon med 66 kV nettilknytning utenfor Karmøy kommune

Forum for natur og friluftsliv i Rogaland (FNF, 998 129 028) viser til vedtak med saksnummer 201101285;202013832 om godkjenning for utviding av demonstrasjonsanlegg for flytende energiproduksjon med 66 kv nettilknytning utenfor Karmøy kommune. FNF Rogaland ønsker med dette å påklage NVE sitt vedtak.

FNF Rogaland representerer brede natur og friluftslivsinteresser og har klagerett etter forvaltningsloven §28.

Vi ber om at klagen tas opp til behandling og at den gis oppsettende virkning.

Bakgrunnen for klagen er manglende kunnskap, sumvirkningene anlegget vil få for fuglelivet og påvirkningen anlegget vil få for landskapet.

Manglende kunnskap

I bakgrunnen for vedtaket blir det vist til kunnskapsgrunnlaget NVE har for tiltakets påvirkning på naturmangfoldet.

«Kunnskapsgrunnlaget i denne saken bygger på beskrivelse av tiltaket og vurdering av konsekvenser i søknaden og konsekvensutredningen, tilleggsutredninger, høringsuttalelser og NVE og Miljødirektoratets felles kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft på land.»

NVE har ikke vurdert hvorvidt det foreligger tilstrekkelig kunnskap i vedtaket. Ettersom usikkerhet er det gjennomgående ordet i fagutredningene mener FNF at NVE bryter med §9 i naturmangfoldloven. Eksempelvis er utredningen for flaggermus en **understreking** av hvor lite man faktisk vet om hvilken påvirkning vindkraft til havs har for arten.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
rogaland@fnf-nett.no | Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger | 468 50 786
organisasjonsnummer 998 129 028 | www.fnf-nett.no/rogaland

NVE mener at kunnskapsgrunnlaget står i rimelig forhold til sakens karakter og risiko. FNF mener at dette ikke stemmer så lenge kunnskapsgrunnlaget kun avdekker den manglende kunnskapen man har. Konsekvensvurderingen er basert på Statens Vegvesen sin håndbok v712 som er laget for «... planlegging og konsekvensanalyser av transportprosjekter.». FNF mener det ikke er en anerkjent metodikk for planlegging av havenergiprojekter. NVE bryter §17 i konsekvensutredningsforskriften.

Føre-var-prinsippet

FNF mener at føre-var-prinsippet tilsier at anlegget ikke kan utvides. NVE har konkludert med at anlegget ikke vil føre til bestandseffekter, men kunnskapsgrunnlaget vurderingen er gjort på er ikke god nok. I tidligere høringsuttalelser har vi påpekt at utbyggingsområdet ligger midt i hovedkorridoren for millioner av sjøfugl, vadere og småfugler. Hver vår og høst passerer de området på veien til sine sommer- eller vinterområder. Flere vindturbiner nært land vil skape en forsterket barriere for dette trekket. Svært mange av fugleartene som står på den reviderte norske Rødlista fra november 2021 er registrert i kystkorridoren forbi Karmøy. For eksempel trekker nesten hele Svalbard-bestanden av ringgås forbi Karmøy på vårtrekket – en internasjonal ansvarsart for Norge.

I 2015 ble hensynet til det store fugletrekket langs land brukt som et av hovedargumentene for å avvise utbygging av vindkraft på Siragrunnen. Den gangen ble føre-var-prinsippet vektlagt da man ga avslag til konsesjon. METCentre ligger i samme fugletrekk som Siragrunnen og tilstanden til trekkfuglene har ikke bedret seg siden 2015. FNF kan dermed ikke se at det foreligger noe grunnlag for å vike fra føre-var-prinsippet.

Sumvirkninger

NVE skriver at de ikke kjenner «... til andre store inngrep som sammen med demonstrasjonsanlegget vil gi vesentlig samlet belastning for disse økosystemene.». Dette er en feilvurdering. Man vet at fugletrekkene unnviker vindkraftverkene ved makrounnvikelse. NVE bør derfor se på andre vindkraftverk som kan påvirke økosystemene, nemlig Utsira, Storøy, Gismarvik og Tysvær. I tillegg må man vurdere inn utbyggingen av Utsira Nord. Av alle disse anleggene er det MetCentre som har den potensielt mest skadelige plasseringen for trekkfuglene, ettersom anlegget ligger langs kysten der fugletrekket går. NVE sin vurdering er svært generell og tar ikke for seg eksisterende påvirkningsfaktorer i området der anlegget er planlagt. Vurdering bygger på utredninger som konkluderer med at man ikke har nok kunnskap. FNF bestrider NVE sin konklusjon om at demonstrasjonsanlegget vil utgjøre et lite bidrag i sumvirkningene. Tvert imot. Anlegget vil få store konsekvenser og gi sumvirkninger. NVE bryter §10 i naturmangfoldloven. Det er ikke gjort en god nok vurdering av den samlede belastningen økosystemene vil bli utsatt for hvis anlegget blir realisert.

Vektlegging

Det blir vektlagt at Karmøy kommune, Utsira kommune og Rogaland fylkeskommune er positive til anlegget. FNF har to merknader til dette. Den første er at det ikke fremkommer en vurdering av kommunene og fylkeskommunens doble rolle i saken. De er både forvaltningsmyndighet med plikt til å forvalte arealene til det beste for samfunnet, samtidig som de er eiere av METCentre. FNF antyder ikke at kommunene eller fylkeskommunen blander roller. Det vi reagerer på er NVEs manglende vurdering og åpenhet rundt eierskapet de offentlige aktørene har i anlegget. Den andre merknaden gjelder fylkesdirektørens vurdering av saken. I høringsuttalelsen fra Rogaland fylkeskommune står det.

«Foreliggende søknad og konsekvensutredning har etter fylkesdirektørens vurdering så vesentlige mangler i forhold til de krav havenergiloven og havenergilovforskriften setter til søknader om konsesjon og prosjektspesifikke konsekvensutredninger, at det er vanskelig å ta stilling til saken.

Etter fylkesdirektørens vurdering mangler grunnleggende informasjon om utbyggingsløsning og de anlegg som tenkes plassert i området. Mange av vurderingene som framkommer om mulige konsekvenser framstår også som generiske og lite prosjektspesifikke.»

Dette er ikke positivitet. Dette er et uttrykk for usikkerhet. Konklusjonen til fylkesdirektøren er at de ikke kan ta stilling til konsesjonsspørsmålet fordi saken ikke er tilstrekkelig opplyst. Når NVE vektlegger fylkeskommunens positivitet, gjør de det på feilaktig grunnlag.

Vilkår

I begrunnelsen for vedtaket blir det vektlagt at det per i dag mangler avsatte arealer for testanlegg. Området utenfor Karmøy brukes allerede til test av flytende havvind og NVE mener derfor at en utvidelse ikke vil være en stor ulempe. FNF mener at plasseringen av anlegget er svært uheldig for fuglelivet og flaggermustrekket. Områdene utenfor Karmøy er ikke satt av til havvind. Nå er området Utsira Nord satt av som utbyggingsområde for flytende havvind. Det vil være i tråd med god arealforvaltning å nytte de avsatte arealene til produksjon og testing. FNF mener at METCentre sitt demonstrasjonsanlegg må legges til Utsira Nord.

NVE legger stor vekt på behovet for uttesting av ny teknologi for havbasert kraftproduksjon. FNF vil påpeke at det ikke utelukker at området Utsira Nord kan benyttes.

Landskap

FNF har merknader til landskapsvurderingene som er gjort. For delområdene konkluderes det med noe- eller ubetydelig forringelse. Dette mener vi er feil ettersom den åpne havflaten i vest er en av de mest fremhevede kvalitetene i landskapsregistrene. Som nevnt i høringsuttalelsene våre vil anlegget påvirke blant annet Haugesund turistforening sin hytte; Geitungen fyr. Landskapskvalitetene langs kystlandskapet på Haugalandet blir sterkt forringet av tiltaket. For lokalbefolkningen, friluftslivet og andre.

Det fremkommer ikke hvilke typer turbiner man skal teste de neste 25 årene. NVE har heller ikke satt noen tydelige rammer for hvordan man skal vurdere og godkjenne turbinene som skal settes ut. Konsesjonen som gis nå er en godkjenning til å plassere ut det METCentre måtte ønske av ulike turbiner. Dette er ikke i tråd med §19 i konsekvensutredningsforskriften og §6 havenergilovforskriften. NVE må kreve en detaljert plan fra METCentre over **hva** som skal testes **når**. Bare da kan det gjøres en fullstendig vurdering av de mulige konsekvensene anlegget vil få for både landskap og naturmangfold. FNF mener at denne planen må legges frem og konsekvensutredes.

Konklusjon

FNF Rogaland påklager vedtaket på grunnlag av brudd på følgende lovgivning.

Naturmangfoldloven

§9 – Kunnskapsgrunnlaget er ikke tilstrekkelig

§10 – Vurderingen om samlet belastning er mangelfull og tar ikke for seg eksisterende påvirkningsfaktorer i området anlegget er planlagt.

Konsekvensutredningsforskriften

§17 – Statens Vegvesen sin håndbok v712 er ikke anerkjent metodikk for utredning av havenergianlegg.

§19 – Tiltaket er ikke beskrevet på en tilstrekkelig måte.

Havenergilovforskriften

§6 - Tiltaket er ikke beskrevet på en tilstrekkelig måte.

Det gis forbehold om at utfyllende informasjon om kunnskapsgrunnlaget kan ettersendes NVE og OED ved behov.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Rogaland

Endre Hovland
Koordinator
FNF Rogaland

Kopi:

Statsforvalteren i Rogaland

Rogaland Fylkeskommune

Karmøy kommune